

Alt dette er daarlig Økonomi. Under normale Forhold skulde vi alle være vel underviste og uddannede Fagfolk, som et rimeligt Antal Timer daglig var beskæftiget med det Arbejde, enhver syntes bedst om. En naturlig Følge vilde være, at hele Verdens Udbytte vilde blive uhyre meget bedre baade i Kvantitet og Kvalitet.

De sørgelige Fakta er tydelige nok. Efter den beklagelige Opfattelse af Arbejdet som en Forbandede, kommer den gamle mandlige Tænkemaade til at foragte Arbejdet som noget, der passer for Kvinder og Slaver! Det, som er selve Livet, vor største Glæde, Vejen til alle Fremskridt, har vi i vor Uvidenhed foragtet. Den Dag i Dag taler man med Ringagt om „at *maatte* arbejde“, „de arbejdende Klasser“, „Arbejdsfolk“ osv. Men dersom Moderens omhyggelige og opofrende Tjeneste i Familien udvidede sig normalt til omhyggelig og opofrende Tjeneste i Verden, vilde Arbejdet blive ydet frivilligt, med Glæde og Stolthed. Paa Grund af Mandens Foragt og Fordom udrettes Arbejdet nu uvilligt, bare fordi det er nødvendigt: det bliver Slavearbejde af Frygt for Svøben — eller et Trin højere — af Frygt for at lide Mangel.

Men lad os ikke glemme, at som menneskelige Væsener har Mændene Evne til at overvinde deres mandlige Natur og tjene Verden paa en ædel Maade; heller ikke at som menneskelige Væsener er de for Tiden meget højere udviklede end Kvinderne og udretter langt mere for Verden; men som *Mænd* har deres uhindrede Herredømme haft til Følge en unaturlig Overvægt af mandlig Indflydelse paa vore almenmenneskelige Anliggender; og denne overvældende Indflydelse har været skadelig. — Det forholder sig saadan, at de kvindelige eller moderlige Egenskaber er i nærmere Overensstemmelse med de menneskelige Fremskridt end de mandlige.

At Kvinden udelukkes fra de almenmenneskelige Anliggender er derfor dobbelt skadeligt.

Det er til Trods for og ikke paa Grund af vor mandlige Kultur, at vi nu gaar saa hurtigt frem.

Pladsen tillader mig ikke at gennemgaa flere af Kapitlerne. Det gennemgaaede er selvfølgelig i stærkt sammentrængt Form, men hele Tiden med Mrs. G.s egne Ord.

Afslutningen af Bogen kalder hun „En menneskelig Verden“, hvor hun kortelig opridser, hvordan alle disse i det foregaaende kritiserede Forhold vil blive, naar det almenmenneskelige, støttet af baade mandlige og kvindelige Egenskaber bliver den raadende Faktor.

Ligesom Olive Schreiner, med hvem hun forøvrigt har meget tilfælles, i „Kvinden og Arbejdet“ slutter Mrs. G. med en Lovprisning af den Fremtidsverden, som hendes høje Ideal og store Krav til Kvinde og Mand lader hende se; og den er saa ren, ædel og tilfredsstillende for alle Parter, at Nutidens Mennesker, enten de saa deler hendes Anskuelser om Veje og Midler eller ej, roligt kan dele hendes Haab om dens Virkeliggørelse — og hver i sig og om sig arbejde med den som Maal.

Grundlovsforslaget

i Landstinget.

Grundlovsforslaget var til 1. Behandling i Landstinget den 9. Januar 1913. En Notits, herom var ved en Misforstaaelse faldet bort ved Ombrydningen af sidste Nummer.

Den navnlig i Landstinget saa begrænsede Tilhøreplads var tæt besat, og et større Antal — deriblandt mange Kvinder — af dem, der var strømmet til, maatte gaa bort med uforrettet Sag.

Efter to Dages Debat, der som ventet nærmest drejede sig om Landstingets Sammensætning efter det foreliggende Forslag henvistes Forslaget til et Udvalg, der kom til at bestaa af: Bramsen, Brandes, Broberg, Dalsgaard, Hage, N. Hansen, Holstein, Har. Jensen, Johnsen, Nordby, Jørg. Pedersen, Piper, N. Rasmussen, Rottbøll og Enevold Sørensen.

Ved 1. Behandling af Grundlovsforslaget faldt følgende Udtalelser ang. Udvidelsen af Valgretten til Kvinderne:

Enevold Sørensen (Venstre) udtaler, at han allerede ved tidligere Grundlovsforslags Fremlæggelse har haft Lejlighed til at give Regeringen Partiets Tilslutning til Forslagets Hovedprincipper.

„Det gælder — — — — — og det gælder Forslagets Bestemmelser om Valgret og Valgbarhed for Kvinder i fuld Ligestilling med Mændene. Det er en stor og indgribende Sag, der her i Landet har vundet Tilslutning med enestaaende Hurtighed og Lethed. At denne Sag, som dog vistnok er den *betydningsfuldeste af alt, hvad det foreliggende Forslag indeholder, ikke er saa meget som blevet nævnt hverken under Forhandlingerne hidtil eller i det af Højrepartiet fremsatte Forhandlingsgrundlag, maa jo vise, at den fra alle Sider har vundet Tilslutning**). Det var i 1903, at en Lov for første Gang gav Kvinderne Valgret lige med Mændene. Det var til Valgene af Menighedsraad. 5 Aar efter fulgte det betydningsfulde Skridt, hvorved Kvinderne fik fuld Andel i Kommunernes Styre sammen med Mændene. Og nu, andre 5 Aar efter, foreligger et, som det synes, fra alle Sider tiltraadt Forslag om at give Kvinderne en med Mændene sideordnet Stilling paa Rigsdagen og ved Rigsdagsvalgene. Unægtelig har Kvindesagen gaaet en hurtig og let Sejrsang her i Landet.“

Brandes (radikal) taler om den af Højre krævede Aldersgrænse for Valgret til Landstinget. „Der er i dette Øjeblik af Mænd og Kvinder mellem 25 og 44 Aar 710,000 her i Landet — — — — — Altsaa Kvinderne vil man ikke give Valgret, før de er 40—44 Aar. Hvad vil det nu sige? Jeg skal ikke nævne Undtagelser: Jeanne d'Arc vilde være blevet brændt omtrent 20 Aar, inden hun kunde have faaet Valgret til Landstinget. Og Dronning Margrethe kunde have styret de nordiske Riger meget længe, inden hun kunde have opnaaet Valgret til Landstinget. Det er jo imidlertid Undtagelser. Men en almindelig Kvinde kan vælge sig en Livsstilling, blive Sagfører, Læge, Mejeribestyrer og udføre sit

Red.